

УДК 336.221.22: 657:005.21

DOI: <https://doi.org/10.32782/CMI/2026-19-17>**Лищенко О.Г.**

кандидат економічних наук, доцент,
завідувачка кафедри обліку і фінансів,
Національний університет «Запорізька політехніка»
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-9211-9567>

Ткаченко М.В.

магістр, викладач, провідний бухгалтер,
Відокремлений структурний підрозділ
«Запорізький гуманітарний фаховий коледж
Національного університету «Запорізька політехніка»
ORCID: <https://orcid.org/0009-0002-0350-0628>

Болдуєва О.В.

доктор економічних наук, доцент,
Запорізький національний університет
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-5267-1816>

РОЛЬ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ В АНАЛІЗІ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

У статті було розглянуто основні методи аналізу господарської діяльності підприємства. Наведено основні напрямки, за якими може проводитися аналіз діяльності підприємства, зокрема стану основних засобів, використання матеріальних ресурсів, обсягів виробництва продукції та надання послуг, а також доходів і витрат підприємства. Особливу увагу приділено застосуванню PEST-аналізу, галузевого аналізу та SWOT-аналізу для комплексного оцінювання діяльності підприємства. Особливу увагу приділено аналізу фінансової звітності та розрахунку показників, які дають змогу оцінити фінансовий стан підприємства та його стійкість. Визначено особливості Міжнародних стандартів фінансової звітності та їх відмінності від національних стандартів. Запропоновано використовувати схему, яка описує послідовність основних етапів проведення аналізу господарської діяльності, а також наведено приклади розрахунку фінансових показників.

Ключові слова: аналіз господарської діяльності, фінансова звітність, МСФЗ, НП(С)БО, стратегічний управлінський облік.

Lyshchenko Olena

National University "Zaporizhzhia Polytechnic"

Tkachenko MykhailoSeparate Structural Subdivision Zaporizhzhia Humanitarian
Vocational College National University "Zaporizhzhia Polytechnic"**Bolduiyeva Oksana**

Zaporizhzhia National University

THE ROLE OF FINANCIAL REPORTING IN THE ANALYSIS OF AN ENTERPRISE'S ECONOMIC ACTIVITY IN CONDITIONS OF UNCERTAINTY

The article considered the main methods of analyzing the economic activity of an enterprise. The main directions in which the analysis of the enterprise's activities can be carried out are given. The main methods of analyzing the external and internal environment of an enterprise are considered. The application of PEST analysis to assess political, economic, social and technological factors is described. The importance of industry analysis for studying the state and level of competition in the industry is determined. SWOT analysis as a tool for determining the strengths and weaknesses of an enterprise, as well as opportunities and threats of the external environment. The forms of financial reporting of an enterprise are considered in accordance with the National Accounting Regulation (Standard) 1 "General Requirements for Financial Reporting". Attention is paid to the basic principles of preparing financial reporting of an enterprise. Special attention is paid to the analysis of financial reporting and the calculation of indicators that allow assessing the financial condition of an enterprise and its stability. The normative values of the liquidity and solvency indicators of an enterprise are given. The features of International Financial Reporting Standards and their differences from national standards are described. An example of the use of liquidity and solvency indicators to assess the financial condition of an enterprise is given. The article emphasizes the importance of analyzing financial reporting indicators in dynamics, which allows for an objective assessment of the enterprise's activities. It is proposed to use a scheme that describes the sequence of the main stages of conducting an analysis of economic activity, and examples of calculating financial indicators are also given. The conclusions indicate that the combination of different methods of analyzing economic activity makes it possible to obtain a comprehensive and objective assessment of the state of the enterprise, timely identify weaknesses and risks that constitute its activities, and make sound management decisions aimed at ensuring the stability and financial sustainability of the enterprise.

Keywords: analysis of economic activity, financial reporting, IFRS, NP(S)BO, strategic management accounting.

Постановка проблеми. В умовах складної економічної та політичної ситуації у світі, підприємства зазнають впливу численних зовнішніх факторів. Зміни на міжнародних ринках, коливання цін на ресурси та висока волатильність валютних курсів можуть безпосередньо впливати на результати діяльності підприємства, його фінансовий стан і стабільне функціонування. Дуже важливо системно та комплексно аналізувати господарську діяльність підприємства. У розпорядженні керівників підприємства є багато інструментів, які дають можливість аналізувати результати діяльності, оцінювати фінансовий стан та завчасно виявляти потенційні ризики. Одним із основним джерелом інформації для аналізу господарської діяльності є фінансова звітність підприємства. Керівникам і спеціалістам підприємства необхідно володіти відповідними знаннями, навичками та практичним досвідом, які дають можливість проводити комплексний аналіз діяльності підприємства та на його основі приймати обґрунтовані управлінські рішення. У зв'язку з цим виникає необхідність удосконалення існуючих та пошук нових методів аналізу фінансової звітності. Правильно проведений аналіз діяльності підприємства та обґрунтовані висновки за його результатами дозволяють своєчасно виявляти потенційні ризики та забезпечити стабільне функціонування підприємства.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання аналізу господарської діяльності підприємств у своїй роботі розглядали науковці: Ф. Бутинць, Н.Б. Кашена, О.О. Горошанська [1] та інші. Дослідженню питань аналізу фінансової звітності присвячено праці багатьох науковців, серед яких О.В. Фоміна, С.М. Семенова, О.М. Ромашко [2], М.М. Марченко, Л.В. Ширяєва, С.В. Онешко, Л.П. Чиж, Н.В. Хотєєва [3].

Формування цілей статті (постановка завдання). Метою дослідження є обґрунтування необхідності аналізу фінансової звітності в оцінюванні діяльності підприємства, визначення основних показників, таких як ліквідність, платоспроможність та рентабельність, а також дослідження можливостей використання результатів аналізу для виявлення проблем і прийняття ефективних управлінських рішень в умовах невизначеності.

Виклад основного матеріалу дослідження. Тривале та стабільне функціонування підприємства забезпечується шляхом системного проведення комплексного аналізу його господарської діяльності. Що стосується внутрішніх процесів підприємства, то такий

аналіз передбачає окреме дослідження стану основних засобів, матеріальних ресурсів, обсягів виробництва продукції та надання послуг, а також доходів і витрат підприємства. Також використовуються різні методи, такі як PEST-аналіз, галузевий аналіз та SWOT-аналіз.

PEST-аналіз передбачає оцінювання впливу політичних, економічних, соціальних і технологічних факторів на діяльність підприємства. Галузевий аналіз спрямований на дослідження особливостей галузі, у якій функціонує підприємство, зокрема її стану, тенденцій розвитку, рівня конкуренції та основних чинників впливу. SWOT-аналіз є одним із найпоширеніших методів комплексного оцінювання діяльності підприємства. Він передбачає визначення його сильних і слабких сторін, а також можливостей і загроз зовнішнього середовища, що можуть впливати на ефективність підприємства [4].

Результати отримані за допомогою зазначених вище методів дають можливість визначити проблеми підприємства. Аналіз внутрішнього середовища дозволяє оцінити результати його господарської діяльності. Дослідження зовнішнього середовища допомагає виявити фактори, які можуть негативно впливати на діяльність та розвиток підприємства [1].

Важливого значення при дослідженні зовнішнього середовища підприємства набуває оцінювання міжорганізаційних взаємозв'язків та можливостей формування інтеграційних об'єднань [5].

Поєднання різних методів аналізу господарської діяльності є необхідною умовою для комплексного виявлення проблем підприємства.

Одним із ключовим джерелом інформації про діяльність підприємства є фінансова звітність. За її допомогою керівництво, інвестори, кредитори можуть надати оцінку щодо функціонування підприємства. Фінансова звітність слугує маркером, який демонструє успішність підприємства, його стабільність та ефективність. Беручи до уваги складну економічну та політичну ситуацію, як усередині країни, так і на міжнародній арені, аналіз фінансової звітності потребує практичних навичок і досвіду.

Згідно з Національним положенням (стандартом) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» фінансова звітність складається з наступних форм наведених в таблиці 1 [6].

Для того щоб фінансова звітність мала цінність для аналізу господарської діяльності, вона повинна ґрунту-

Таблиця 1

Склад фінансової звітності

Баланс (Звіт про фінансовий стан) (форма № 1)	Баланс складається з метою забезпечення користувачів повною та достовірною інформацією про активи, зобов'язання та власний капітал підприємства [7]
Звіт про фінансові результати (форма №2)	Форма № 2 надає повну інформацію про доходи, витрати, прибутки і збитки та сукупний дохід підприємства за звітний період
Звіт про рух грошових коштів (форма №3)	Звіт про рух грошових коштів містить інформацію про надходження і вибуття грошових коштів протягом звітного періоду в результаті операційної, інвестиційної та фінансової діяльності
Звіт про власний капітал (форма №4)	Звіт про власний капітал відображає зміни у складі власного капіталу підприємства протягом звітного періоду
Примітки до фінансової звітності (форма №5)	Примітки призначені для відображення інформації, яка не може бути достатньо розкрита в інших формах звітності, але є необхідною для аналізу

ватися на певних принципах, як повне висвітлення (що означає надання повною та достовірною інформацією про діяльність підприємства), автономність (майно та зобов'язання підприємства відокремлені від особистого майна якими володіють власники), послідовність (підприємство зобов'язано систематично дотримуватися обраної їм облікової політики), безперервність (підприємство буде функціонувати в майбутньому), нарахування (доходи і витрати здійснюються в момент їх виникнення), превалювання сутності над формою (усі операції що здійснюються під час роботи підприємства повинні обліковуватися відповідно до їх сутності), єдиний грошовий вимірник (усі вимірювання та узагальнення здійснюються в єдиній грошовій одиниці) [6].

Для того щоб завчасно виявити слабкі сторони підприємства, стратегічний управлінський облік потребує висококваліфікованих кадрів, здатних забезпечити належне управління та ефективне використання облікової інформації. Кожна форма звітності має свої показники, за допомогою яких можна визначити поточний стан підприємства, та які корегування в діяльності підприємства необхідно зробити, для того щоб покращити роботу в майбутньому [8].

Першою формою яку ми розглянемо в контексті стратегічного управлінського обліку та аналізу звітності підприємства, буде Форма №1 «Баланс (Звіт про фінансовий стан)». Як вже було зазначено, в Балансі відображаються усі активи, зобов'язання і власний капітал підприємства на певний період. На основі даних балансу можна розраховувати декілька важливих показників, які дозволять в подальшому зробити певні висновки як для керівників підприємства, так і для кредиторів та інвесторів. Одними із таких важливих показників, який треба взяти до уваги в умовах нестабільної економічної ситуації є показники ліквідності і платоспроможності підприємства.

Коефіцієнт поточної ліквідності або як ще його називають коефіцієнт покриття показує співвідношення між розміром оборотних активів (рядок 1195 ф.1) та поточних зобов'язань (рядок 1695 ф.1). Показник дозволяє оцінити можливість підприємства сплачувати поточні зобов'язання за рахунок оборотних активів. Серед науковців існує думка що показник в рамках 1–2 є найбільш бажаним і свідчить про стабільний стан платоспроможності підприємства [9]. Важливе значення для підвищення обґрунтованості управлінських рішень має розвиток обліково-аналітичного забезпечення фінансового аналізу. Сучасні підходи передбачають трансформацію облікової інформації відповідно до потреб фінансової аналітики [11], а використання

комплексу обліково-аналітичних інструментів дає змогу оцінювати фінансово-економічну стійкість підприємства та виявляти напрями її підвищення [12].

В умовах невизначеності та постійних негативних факторів які можуть призвести до кризового стану підприємства, доречно відстежувати і аналізувати динаміку зміни показників поточної ліквідності. Дуже важливо щоб коефіцієнт поточної ліквідності залишався в коридорі 1-2, залежно від сфери діяльності підприємства. Значення менше 1 свідчить про те що підприємство не зможе в повному обсязі покрити свої поточні зобов'язання. Значення більше 2 навпаки показує що підприємство неефективно використовує свої ресурси.

Наступний показник на який слід звернути увагу є коефіцієнт швидкої ліквідності, призначений для того щоб визначити як частину своїх зобов'язань він може покрити високоліквідними активами. Для керівництва цей показник є дуже важливий, він показує наскільки уразливим може бути підприємство під час виникнення непередбачуваних ситуацій, які в умовах невизначеності відбуваються досить часто.

Формула коефіцієнта швидкої ліквідності має наступну форму: оборотні активи (рядок 1195) – запаси (1100)/поточні зобов'язання і забезпечення (рядок 1695). Значення в коридорі 0,6–1 вважаються серед науковців нормою [9].

Наступним показником, який доцільно розглянути під час оцінювання фінансової стійкості підприємства, є коефіцієнт платоспроможності (автономії). Він розраховується шляхом співвідношення власного капіталу до всіх фінансових ресурсів підприємства. Цей показник дає можливість визначити рівень забезпеченості активів підприємства власним капіталом. Для нормального функціонування підприємства задовільним значенням є 0,5.

Для зручності зазначені вище коефіцієнти було б доцільно виділити в окрему таблицю 2.

Проаналізувавши показники, наведені в таблиці 2, керівництво може своєчасно виявити тенденції до посилення залежності підприємства від кредиторів. В умовах економічної невизначеності, особливого значення набуває забезпечення підприємства достатнім обсягом власних фінансових ресурсів, які є основою його фінансової стійкості та здатності своєчасно реагувати на виклики. Це особливо актуально під час економічних криз, коли вартість кредитів стрімко зростає, що в подальшому може стати непосильним фінансовим тягарем для підприємства.

Форма № 2 «Звіт про фінансові результати» містить інформацію про доходи, витрати, прибутки та збитки

Таблиця 2

Показники ліквідності та платоспроможності підприємства

Показник	Формула	Нормативні значення
Коефіцієнт поточної ліквідності (коефіцієнт покриття)	$\frac{\text{Оборотні активи (рядок 1195)}}{\text{Поточні зобов'язання (рядок 1695)}}$	1–2
Коефіцієнт швидкої ліквідності	$\frac{\text{Оборотні активи (рядок 1195)} - \text{Запаси (рядок 1100)}}{\text{Поточні зобов'язання і забезпечення (рядок 1695)}}$	0,6–1
Коефіцієнт платоспроможності (автономії)	$\frac{\text{Власний капітал (1495)}}{\text{Баланс (1900)}}$	0,5

підприємства за звітний період. На основі наведених даних можна розрахувати низку показників, зокрема показники рентабельності, які дають можливість оцінити ефективність та прибутковість діяльності підприємства. Проаналізувавши отримані дані можна зробити висновки щодо ефективності використання ресурсів.

Рентабельність за валовим прибутком відображає скільки прибутку має підприємство з кожної гривні реалізованої продукції. Розраховується цей коефіцієнт шляхом ділення валового прибутку на чистий дохід від реалізації продукції та множення отриманого результату на 100 %. Аналізуючи цей показник в динаміці, можна побачити як змінюється ефективність основної діяльності підприємства.

Наступним важливим показником є рентабельність за операційним прибутком. Операційний прибуток на відміну від валового не містить в собі адміністративні витрати, та пов'язані зі збутом продукції витрати. Коефіцієнт рентабельності операційного прибутку показує ефективність операційної діяльності підприємства. Рентабельність операційної діяльності визначається як відношення операційного прибутку до чистого доходу від реалізації продукції, помножене на 100 %.

Для того щоб оцінити ефективність усієї діяльності підприємства застосовують показник рентабельності за чистим прибутком. Цей показник розраховується як відношення чистого прибутку до чистого доходу від реалізації продукції, помножене на 100 % (табл. 3).

Отримані показники за допомогою коефіцієнтів рентабельності, дають повну інформацію про те чи ефективно витрачаються ресурси підприємства. За низького рівня рентабельності керівництво може прийняти рішення щодо перерозподілу ресурсів на більш прибуткові напрями діяльності. В умовах високих процентних ставок, розміщення коштів на банківському депозиті може забезпечити вищу дохідність ніж при низькорентабельному виробництві.

Форма № 3 «Звіт про рух грошових коштів» як вже було зазначено в таблиці 1 містить інформацію про надходження і вибуття грошових коштів протягом звітного періоду в результаті операційної, інвестиційної та фінансової діяльності. Цей звіт можуть складати прямим або непрямим методом.

За прямим методом визначається чистий рух грошових коштів за звітний період з урахуванням усіх фактичних грошових надходжень та віднімання здійснених грошових виплат [7].

Непрямий метод починається з чистого прибутку (збитку), який коригується на операції, що вплинули на прибуток, але не спричинили руху грошових коштів.

У Звіті про рух грошових коштів узагальнюється інформація про діяльність підприємства, яка впливає на надходження та вибуття грошових коштів. Керівництво використовує цю інформацію для оцінювання фінансової діяльності підприємства та прийняття управлінських рішень. На основі даних форми №3 можна оцінити перспективи подальшої інвестиційної діяльності підприємства.

У формі №4 «Звіт про власний капітал» розкривається інформація про власний капітал підприємства. У звіті порівнюються дані за минулий період, це дає можливість керівництву, кредиторам на іншим користувачам отримати усю картину про фінансовий стан та рівень власного капіталу підприємства.

Розглянуті вище форми фінансової звітності забезпечують користувачів необхідною інформацією за допомогою якою можна розрахувати необхідні показники, які в подальшому допоможуть керівництву прийняти правильне рішення. Водночас в умовах глобалізації світової економіки, доцільно було би звернути увагу до Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ). Стандарти допомагають сформувати звітність, яка є зрозумілою для користувачів з різних країн.

За МСФЗ фінансова звітність складається [10]:

- 1) звіт про фінансовий стан на кінець періоду;
- 2) звіт про прибутки та збитки та інший сукупний дохід за період;
- 3) звіт про зміни у власному капіталі за період;
- 4) звіт про рух грошових коштів за період;
- 5) примітки, що містять виклад суттєвих облікових політик, інші пояснення та порівняльну інформацію стосовно попереднього періоду;
- 6) звіт про фінансовий стан на початок найбільш раннього порівняльного попереднього періоду.

Міжнародні стандарти передбачають можливість використовувати інші назви для звітів.

Звіт про фінансовий стан за міжнародними стандартами має схожий вигляд з Балансом. Основна відмінність полягає в тому що МСФЗ передбачає більш гнучкий підхід до структури звітності. Такий підхід сприяє підвищенню ефективності проведення аналізу господарської діяльності звітом [2].

Звіт про прибутки та збитки та інший сукупний дохід за період, складений відповідно до міжнародних стандартів, має аналогічне призначення до Звіту про фінансові результати за національними стандартами. Як і у випадку зі Звітом про фінансовий стан, МСФЗ не встановлюють єдиної форми подання такого звіту, що надає підприємству можливість самостійно визначати найбільш доцільну структуру та спосіб

Таблиця 3

Показники рентабельності

Показник	Формула	Нормативні значення
Рентабельність за валовим прибутком	$\frac{\text{Валовий прибуток (рядок 2090)}}{\text{Чистий дохід (рядок 2000)}} \times 100\%$	Чим вище відсоток, тим дешевше виробництво, що дозволяє більш ефективніше конкурувати на ринку
Рентабельність за операційним прибутком	$\frac{\text{Операційний прибуток (рядок 2190)}}{\text{Чистий дохід (рядок 2000)}} \times 100\%$	Зростання показника свідчить що підвищується ефективність виробництва, знижується питома вага собівартості та витрат на збут
Рентабельності за чистим прибутком	$\frac{\text{Чистий прибуток (рядок 2350)}}{\text{Чистий дохід (рядок 2000)}} \times 100\%$	Чим вище показник, тим ефективніше здійснює свою діяльність підприємство

Таблиця 4

Аналіз показників фінансового стану та рентабельності підприємства за 2023–2025 рр.

Показники	2023	2024	2025	Нормативні значення
Коефіцієнт поточної ліквідності (коефіцієнт покриття)	1,2	1,5	1,3	1–2
Коефіцієнт швидкої ліквідності	0,7	0,9	0,8	0,6–1
Коефіцієнт платоспроможності (автономії)	0,4	0,6	0,6	0,5
Рентабельність за валовим прибутком	30,4%	32,3%	31,5%	Чим вище відсоток, тим дешевше виробництво
Рентабельність за операційним прибутком	17,2%	19,4%	18,1%	Зростання показника свідчить що підвищується ефективність виробництва
Рентабельності за чистим прибутком	14,1%	15,8%	14,9%	Чим вище показник, тим ефективніше

розкриття інформації з урахуванням особливостей своєї діяльності. Це, своєю чергою, забезпечує користувачів необхідною інформацією для подальшого аналізу фінансових результатів та ефективності діяльності підприємства.

Згідно з МСФЗ Звіт про зміни у власному капіталі повинен відображати інформацію за попередні періоди. Компанії одночасно подають інформацію за поточний та попередній роки, в цьому і полягає одна із відмінностей МСФЗ від НП(С)БО 1 [2].

Інформацію про рух грошових коштів допомагає проаналізувати можливість підприємства генерувати грошові кошти та визначити потреби в їх використанні.

В підсумку можна дійти висновків що фінансова звітність є одним із головним джерелом інформації про стан підприємства. Аналіз фінансової звітності в динаміці дає можливість виявляти слабкі сторони підприємства та вживати необхідні заходи для їх усунення, це сприяє зниженню ризику банкрутства в умовах нестабільної економічної ситуації.

Для полегшення аналізу господарської діяльності доцільно би використовувати схему, яка показує основні кроки.

- 1) збір усієї необхідної інформації на базі даних фінансової звітності;
- 2) розрахувати ключові фінансові показники;
- 3) проаналізувати отримані дані та порівняти їх у динаміці;
- 4) виявити негативні тенденції які можуть призвести до кризового стану;
- 5) розробити управлінські заходи для того щоб їх запобігти в майбутньому;
- 6) оцінити отримані результати після прийняття стратегічних рішень.

Для проведення аналізу використаємо умовні дані щодо показників діяльності виробничого підприємства за останні три роки (табл. 4).

Проаналізувавши наведені в таблиці показники, можна зробити висновок, що протягом усіх трьох років показники ліквідності та платоспроможності підпри-

ємства загалом відповідають нормативним значенням. Це свідчить про стабільний фінансовий стан підприємства, його достатню здатність своєчасно виконувати поточні зобов'язання та підтримувати належний рівень фінансової стійкості.

Показники рентабельності підприємства також перебувають на достатньо високому рівні, що свідчить про ефективність його господарської діяльності та раціональне використання наявних ресурсів. Позитивні значення рентабельності за валовим, операційним і чистим прибутком підтверджують, що підприємство є прибутковим та здатне ефективно формувати фінансовий результат.

Висновки. Аналіз господарської діяльності є невід'ємною частиною управління підприємством. Він дозволяє завчасно виявити слабкі місця та внести відповідні корективи. Існує безліч методів аналізу діяльності підприємства, які спрямовані як на зовнішні, так і на внутрішні фактори. Одним із головних методів є аналіз фінансової звітності. Фінансова звітність дозволяє розрахувати показники, необхідні для оцінки фінансової стійкості. Особливого значення набуває не лише порівняння отриманих показників із нормативними значеннями, а й визначення причин їх зміни та взаємозв'язку між окремими показниками, що забезпечує більш обґрунтовану оцінку діяльності підприємства. Міжнародні стандарти фінансової звітності передбачають більш гнучкі форми звітності, які дають можливість керівництву виділити головні аспекти діяльності, необхідні для аналізу.

Для систематизації та вдосконалення методів стратегічного управлінського обліку керівники можуть застосовувати схему запропоновану в статті, яка показує основні етапи здійснення аналізу господарської діяльності підприємства. Тільки поєднання всіх видів аналізу дозволяє отримати об'єктивну оцінку діяльності підприємства. Завдяки отриманню повної та достовірної інформації можна своєчасно виявити проблеми та вжити необхідних заходів для запобігання кризі та банкрутству підприємства.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Кашена Н.Б., Горшанська О.О. *Аналіз господарської діяльності*: конспект лекцій для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти економічних спеціальностей. Харків : Державний біотехнологічний університет, 2024. 140 с. URL: <https://repo.btu.kharkiv.ua/server/api/core/bitstreams/9317e149-9d34-4efd-afe6-29418fd65104/content>
2. Фоміна О.В., Семенова С.М., Ромашко О.М. та ін. *Облік і фінансова звітність за міжнародними стандартами* : навч. посіб. / за заг. ред. О.В. Фоміної. Київ : Державний торговельно-економічний університет, 2023. 244 с. DOI: <https://doi.org/10.31617/np.knute.2023-179>

3. Марченко М.М., Ширяєва Л.В., Онешко С.В., Чиж Л.П., Хотєєва Н.В. *Аналіз фінансової звітності підприємства (практикум)* : навч. посіб. / під заг. ред. Л.В. Ширяєвої. 2-ге вид., доробл. і доп. Київ : Видавничий дім «Інтернаука», 2021. 176 с.
4. Лищенко О.Г., Ткаченко М.В., Максименко І.Я., Фатюха Н.Г., Пахомова І.Г. Стратегічний управлінський облік як інструмент аналізу та підтримки управлінських рішень щодо доходів і витрат економічних суб'єктів. *Електронне наукове фахове видання «Ефективна економіка»*. 2026. № 5. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2026.5.187>
5. Пуліна Т.В. Методичні підходи до створення та розвитку кластерних об'єднань підприємств харчової промисловості : монографія. Запоріжжя : Акцент, 2013. 408 с.
6. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013 № 73. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text>
7. Приймак С.В., Костишина М.Т., Долбнєва Д.В. *Фінансова звітність підприємств* : навчально-методичний посібник. Львів : Ліга Прес, 2016. 268 с.
8. Лищенко О.Г., Ткаченко М.В., Болдуєва О.В., Болдуєв М.В., Максименко І.Я. Стратегічний управлінський облік у системі стратегічного управління підприємством. *Електронне наукове фахове видання «Ефективна економіка»*. 2026. № 4. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2026.4.51>
9. Чайка Т.Ю., Лошакова С.Є., Водоріз Я.С. Розрахунок коефіцієнтів ліквідності за балансом, урахування фінансових і виробничих особливостей підприємства під час здійснення коефіцієнтного аналізу ліквідності. *Економіка та суспільство*. 2018. Вип. 15. С. 900–908.
10. Міжнародний стандарт фінансової звітності 1 (МСФЗ 1). Перше застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності: Міжнародний документ від 01.01.2012р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_004#Text
11. Lagodiienko, N., Shmygol, N., Petrenko, O., & Hnatieva, T. Transformation of accounting and statistical support for the needs of financial analytics in conditions of dominance of exogenous data. *Управління змінами та інновації*. 2025. № 16. С. 68–75.
12. Shmygol, N., & Kasianok, M. (2020). Analysis of financial and economic sustainability of enterprises based on the use of accounting and analytical instruments. *The Scientific Journal of Cahul State University “Bogdan Petriceicu Hasdeu” Economic and Engineering Studies*, 7(1), 29–35.

REFERENCES

1. Kaschena N.B., Horshans'ka O.O. (2024) Analiz hospodars'koi diial'nosti: konspekt lektсий dlia zdobuvachiv pershoho (bakalavrs'koho) rivnia vyschoi osvity ekonomichnykh spetsial'nostej [Analysis of economic activity: lecture notes for students of the first (bachelor's) level of higher education in economic specialties]. Kharkiv: Derzhavnyy biotekhnolohichnyy universytet, 140 p.
2. Fomina O.V., Semenova S.M., Romashko O.M. (2023) Oblik i finansova zvitnist' za mizhnarodnymy standartamy : navchal'nyy posibnyk [Accounting and financial reporting according to international standards: study guide]. Kyiv: Derzhavnyy torhovel'no-ekonomichnyy universytet, 244 p.
3. Marchenko M.M., Shyriaieva L.V., Oneshko S.V., Chyzh L.P., Khotieieva N.V. (2021) Analiz finansovoi zvitnosti pidpriemstva (praktykum): navchal'nyy posibnyk [Analysis of the company's financial statements (workshop): study guide]. Kyiv: Vydavnychyj dim «Internauka», 176 p.
4. Lyschenko O.H., Tkachenko M.V., Maksymenko I.Ya., Fatiukha N.H., Pakhomova I.H. (2026) Stratehichnyy upravlins'kyj oblik iak instrument analizu ta pidtrymky upravlins'kykh rishen' schodo dokhodiv i vytrat ekonomichnykh sub'iektiv [Strategic management accounting as a tool for analyzing and supporting management decisions regarding the income and expenses of economic entities]. *Elektronne naukove fakhove vydannia “Efektyvna ekonomika”*, vol. 5.
5. Pulina T.V. (2013) Metodychni pidkhody do stvorennia ta rozvytku klasternykh obiednan pidpriemstv kharchovoi promyslovosti [Methodological approaches to the creation and development of cluster associations of food industry enterprises]. Zaporizhzhia: Aktsent, 408 p.
6. Ministry of Finance of Ukraine (2013), Order “On approval of the National Accounting Regulation (Standard) 1 “General Requirements for Financial Reporting”. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text>
7. Pryjmak S.V., Kostyshyna M.T., Dolbnieva D.V. (2016) Finansova zvitnist' pidpriemstv: navchal'no-metodychny posibnyk [Financial reporting of enterprises: a teaching and methodological manual]. Lviv: Liha-Pres, 268 p.
8. Lyschenko O.H., Tkachenko M.V., Bolduieva O.V., Bolduiev M.V., Maksymenko I.Ya. (2026) Stratehichnyy upravlins'kyj oblik u systemi stratehichnoho upravlinnia pidpriemstvo [Strategic management accounting in the strategic management system of an enterprise]. *Elektronne naukove fakhove vydannia “Efektyvna ekonomika”*, vol. 4.
9. Chajka T.Yu., Loshakova S.Ye., Vodoriz Ya.S. (2018) Rozrakhunok koefitsientiv likvidnosti za balansom, urakhuvannia finansovykh i vyrobnychykh osoblyvostej pidpriemstva pid chas zdiysnennia koefitsientnoho analizu likvidnosti [Calculation of liquidity ratios based on the balance sheet, taking into account the financial and production characteristics of the enterprise when performing liquidity ratio analysis]. *“Ekononika ta suspil'stvo”*, vol. 15, pp. 900–908.
10. International document (2012), International Financial Reporting Standard 1 (IFRS 1). First-time adoption of International Financial Reporting Standards. Available at: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_004#Text
11. Lagodiienko, N., Shmygol, N., Petrenko, O., & Hnatieva, T. (2025). Transformation of accounting and statistical support for the needs of financial analytics in conditions of dominance of exogenous data. *Upravlinnia zminamy ta innovatsii*, 16, 68–75.
12. Shmygol, N., & Kasianok, M. (2020). Analysis of financial and economic sustainability of enterprises based on the use of accounting and analytical instruments. *The Scientific Journal of Cahul State University “Bogdan Petriceicu Hasdeu” Economic and Engineering Studies*, 7(1), 29–35.

Дата надходження статті: 07.08.2026

Дата прийняття статті до публікації: 11.09.2026

Дата публікації статті: 02.10.2026